

Enhed
Udsatte Børn

Sagsbehandler
Rikke Wagner

Koordineret med

Sagsnr.
2019 - 229

Doknr.
676879

Dato
05-04-2019

Kommenteret høringsnotat over forslag til lov om ændring af lov om social service (Ophævelse af adgang til at fastsætte regler om anbragte børn og unges egenbetaling)

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 13. februar 2019 til den 14. marts 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F – Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Amnesty International, Ankestyrelsen, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn og Familier, Børnesagens Fællesråd, Børne- og Kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Børnerådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Datatilsynet, De Anbragtes Vilkår, Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, DUKH, FADD – Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge, FOA – Fag og Arbejde, Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Fabu, FH Fagbevægelsens Hovedorganisation, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, ForældreLANDSforeningen (FBU), Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), HK/kommunal, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), Institut for Menneskerettigheder, KFUM's Sociale Arbejde, KL, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen BoPaM, Landsforeningen Børn og Forældre, Landsforeningen af Socialpædagoger, Livsværk, LOS, Plejefamiliernes Landsforening, Red Barnet, Red Barnet Ungdom, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), Socialpædagogerne Landsforbund, Socialstyrelsen, TABUKA, Ungdommens Røde Kors, Ungdomskriminalitetsnævnet, Ungdomsringen.

Herudover har lovudkastet været tilgængeligt på høringsportalen.

2. Indkomne høringsvar

Børne- og Socialministeriet har inden for høringsfristen modtaget høringsvar fra Ankestyrelsen, BUPL, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Dansk Socialrådgiverforening, FOA – Fag og Arbejde, Fabu, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), Institut for Menneskerettigheder, LOS, Røde Kors, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), Socialpædagogerne Landsforbund og Ungdomskriminalitetsnævnet.

Børne- og Socialministeriet har endvidere modtaget høringsvar fra FADD – Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge. Ministeriet har desuden modtaget foreløbigt høringsvar fra KL, idet KL oplyser, at det ikke har været muligt at få sagen behandlet politisk inden høringsfristen.

Nedenfor følger en gengivelse af de væsentligste punkter i de modtagne høringsvar. Enkelte organisationer er kommet med forslag, der ligger uden for

det, der reguleres i lovforslaget. Ministeriet har derfor set bort fra disse i notatet. Alle ovennævnte hørings svar offentliggøres på høringsportalen.

3. Bemærkninger til lovudkastet

3.1. Generelle bemærkninger

Ankestyrelsen, FOA – Fag og Arbejde, Institut for Menneskerettigheder, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst) og Ungdomskriminalitetsnævnet havde ingen bemærkninger til lovforslaget.

3.2. Bemærkninger til den foreslåede ændring af servicelovens § 159

BUPL, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Dansk Socialrådgiverforening, Fabu, FADD – Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, KL, LOS, Røde Kors og Socialpædagogernes Landsforbund ser positivt på den foreslåede ophævelse af adgangen til at fastsætte regler om egenbetaling fra anbragte børn og unge under 18 år.

BUPL bemærker, at alle børn og unge har brug for at opleve ligeværdige relationer, for at opbygge selvtilid og udvikle faglige, sociale og personlige kompetencer. At anbragte børn og unge skal aflevere nogle af deres penge til kommunen, strider mod oplevelsen af at være ligeværdig med ikke-anbragte børn og unge. Det er derfor glædeligt, at det med lovforslaget foreslås at afskaffe anbragte børn og unges egenbetaling.

Børnerådet bemærker, at det er helt afgørende, at anbragte unge ikke oplever, at indtægterne for deres arbejde fratages dem, når de tager et fritidsjob. De, som har lyst og er i stand til at tage et fritidsjob, bør fra samfundets herunder kommunens side, tilskyndes til det.

Fabu bemærker bl.a., at gældende lov er et levn fra gammel tid, som ikke giver mening i et moderne samfund. Særligt i betragtning af, at flere undersøgelser viser, at anbragte unge med fritidsjob klarer sig bedre end gennemsnittet af anbragte unge.

FADD – Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge bemærker, at det har stor positiv betydning for anbragte unge, at de ikke oplever, når de tager et fritidsjob, at indtægterne for deres arbejde tages fra dem. Udsatte børn og unge skal have mulighed for at deltage i samfundslivet, herunder at have beskæftigelse, som sammen med uddannelse, sundhed og gode sociale kompetencer er de helt store beskyttelsesfaktorer.

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark bemærker, at de oplever, at det med de nuværende regler er en udfordring, at anbragte børn og unge kan afkræves egenbetaling, da udsigten til egenbetaling eksempelvis kan afholde den unge fra at tage et fritidsarbejde. En ophævelse af adgang til at fastsætte regler om anbragte børn og unges egenbetaling kan således have en gavnlig pædagogisk effekt, da de anbragte unge dermed sidestilles med andre unge ift. motivationen for at tage et fritidsarbejde.

Røde Kors bemærker, at foreningen forventer, at der med en lovændring vil skabes øget incitament for anbragte børn og unge til at påtage sig et fritidsjob. Røde Kors ved fra erfaringer med udsatte børn og fra forskning, at det kan have mange positive effekter for unge at have et fritidsjob. At tjene egne penge og deltage i et arbejdsfællesskab kan bl.a. skabe handlekraft for den enkelte, øge troen på egne evner og øge mulighed for social mobilitet.

Røde Kors vurderer videre, at lovforslaget også vil have betydning for uledsagede flygtningebørn i Danmark. Røde Kors oplyser, at det er deres erfaring, at disse unge ofte er meget fokuserede på at få, eller allerede har, et fritidsjob. Et fritidsjob giver dem mulighed for at lære at tjene egne penge, ligesom de igen nemt et fritidsjob også får mulighed for at styrke deres danskundskaber og få et socialt netværk.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger
Børne- og Socialministeriet noterer sig ovenstående.

Bemærkninger vedrørende administration m.v.

Børne- og Kulturchefforeningen noterer sig bl.a., at den foreslåede ændring af servicelovens § 159 vurderes at have begrænsede økonomisk konsekvenser for kommunerne. Dette skyldes blandt andet, at det er relativt få kommuner, der hidtil har benyttet sig af muligheden for at opkræve egenbetaling fra anbragte børn og unges.

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark bemærker, at det – som lovgivningen er nu – er ganske ressourcetungt, at bruge reglen, og de anvendte personaleressourcer står ofte ikke mål med de beløb, som indkræves. Det gælder bl.a. ift. de administrative ressourcer, der skal anvendes på at vurdere de unges disponible indtægt som følge af et fritidsjob, der ofte giver en varierende og uregelmæssig indtægt.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger
Børne- og Socialministeriet noterer sig ovenstående.

3. 3. Øvrige bemærkninger

Børne- og Kulturchefforeningen bemærker, at der fortsat ikke er kommet afklaring i forhold til unge over 18 år, som er i efterværn og under uddannelse. Denne gruppe unge kan fortsat ikke få SU, hvilket kan være en hindring eller være en demotiverende faktor ift. at udsatte unge gennemfører en uddannelse.

Dansk Socialrådgiverforening bemærker, at som de forstår lovforslaget så vil det fortsat være sådan, at de unge, som er fyldt 18 år, som er i fortsat anbringelse efter reglerne om efterværn, og som forsørgelsesmæssigt videreføres via reglerne om børn og unge, ikke er omfattet af lovforslaget om ophævelse af adgang til egenbetaling.

Dansk Socialrådgiver bemærker, at foreningen ikke mener, dette er rimeligt eller svarende til de intentioner, man har haft om afskaffelsen af egenbetaling. Dette vil f.eks. ramme en ung gymnasieelevs motivation til fritidsarbejde. Eller ramme en unge i efterværn, som skal modnes et år mere, men ellers kunne etablere sig med via en mindre arv.

Socialpædagogernes Landsforbund opfordrer tilsvarende til, at der ses på muligheden for også at ophæve adgangen til at fastsætte regler om egenbetaling for unge anbragt i efterværn, som tager et arbejde. Socialpædagogernes Landsforbund bemærker bl.a., at dette er en sårbar målgruppe, hvor der er i høj grad brug for at styrke deres tilknytning til uddannelsessystem og arbejdsmarked.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger
Ministeriet skal henvise den politiske aftale *Udmøntning af satspuljen for 2019-2022 (Delaftale på børne- og socialområdet)* indgået af regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti.

Af aftalen fremgår det således bl.a., at reglerne for anbragte børn og unges egenbetaling skal ændres, så kommunerne ikke fremover kan opkræve egen-

betaling fra anbragte børn og unge, der indtægter ved eget arbejde eller fra afkast fra formue. Der henvises også i aftaleteksten til beslutningsforslag B 138 (Forslag til folketingsbeslutning om børn og unge under 18 års egenbetaling for ophold på anbringelsessteder) fremsat den 5. april 2018. Unge over 18 år i efterværn ses ikke at være omfattet af den politiske aftale.

Endelig bemærker ministeriet, at reglerne for SU for unge i efterværn ligger uden for det, der reguleres med lovforslaget.

4. Ændringer i lovudkastet

4.1. Ændringer på baggrund af de indkomne høringssvar

De indkomne høringssvar fra de ovennævnte høringsparter har ikke givet anledning til ændringer af lovudkastet, jf. ovenfor.

4.2. Øvrige ændringer

Der har efter høringen været nødvendigt at foretage visse mindre ændringer af lovforslaget, som uddybet nedenfor.

I det udkast til lovforslag, som har været i ekstern høring, fremgik det af bemærkningerne, at der ikke efter lovforslagets ikrafttræden vil kunne ske inddrivelse af forfaldne endnu betalte krav om anbragte børn og unges egenbetaling efter de hidtil gældende regler i § 14, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 712 af 19. juni 2013 om betaling for ophold i anbringelsessteder for børn og unge under 18 år samt for døgnophold og udslningsophold for unge i alderen 18 til og med 22 år (betalingsbekendtgørelsen), da disse regler ikke længere vil finde anvendelse for sådanne krav.

Den pågældende bestemmelse i betalingsbekendtgørelsen er imidlertid forældet, da den henviser til en tidligere bestemmelse om inddrivelse m.v. i service-loven, som er ophævet.¹

For at sikre, at der i overensstemmelse med intentionerne i lovudkastet ikke vil kunne ske inddrivelse m.v. efter lovens ikrafttræden, har det været nødvendigt at indsætte et nyt § 2, stk. 3, i lovudkastet.

Herudover er der foretaget rent lovtekniske rettelser i lovforslagets § 2, stk. 2, vedrørende klageadgang efter lovens ikrafttræden, og bemærkningerne hertil er uddybet, ligesom der er foretaget mindre yderligere ændringer af sproglig eller lovteknisk karakter.

¹ Jf. § 151, nr. 2, i lov nr. 1336 af 19. december 2008 om ændring af kildeskatteloven, opkrævningsloven, udpantningsloven og forskellige andre love (Konsekvensændringer som følge af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige).